

מה:

עין משפט
גר מצוה

שור שנגח ד' וה' פרק רביעי בבא קמא

מסורת הש"ס

(א) [למקן מ: וישי:]
(ב) כ"ח ס: גג: לה: למקן
מ: שטות מ: (ג) למקן
מ: (ד) וישי: חתום: שם
ג: ד"ה קשה: (ה) וישי:
ל: (ו) וישי: (ז) וישי:
מ: (ח) וישי: (ט) וישי:
(י) וישי: (יא) וישי:
(יב) וישי: (יג) וישי:
(יד) וישי: (טו) וישי:
(טז) וישי: (יז) וישי:
(יח) וישי: (יט) וישי:
(כ) וישי: (כא) וישי:
(כב) וישי: (כג) וישי:
(כד) וישי: (כה) וישי:
(כו) וישי: (כז) וישי:
(כח) וישי: (כט) וישי:
(ל) וישי:

תורה אור השלם

1. או נודע כי שור נגח
הוא מחמול שלשם ולא
ישמור בעליו שלם
ישלם שור חתום השור
דבמות וזהו לה:
שמות כא לו

גליון הש"ס

תוס' ד"ה לא שבר ב'
הבין דאיידי לאו קבא
הוא וישי: ד"ה ל' לו
פ"ה ד"ה שור של חס
ותוס' שם ד"ה אין
מפמדין ולעיל מ' ע"ה
תוס' ד"ה ולמל לה:

מוסף רש"י

דאמר שובר כשומר
חנם דמי. דקא יציג אנר
מלכמו ואיני טעל שבר על
שמינו: (ב"מ פ"ג) דאמר
שובר כשומר שובר
דמי. הויל וזהו שם
אלל. ח"פ שטות שבר
פטולו שומר שבר הויל.
דלי לא יידי שבר הויל
ומיכ' דאוסקן. השמל
ד"ה יידי ליה אנר לא הו
שאל שומר שבר
(ש"ס) שובר כריצ
משלם. דשומר חנם
ושומר שבר ויאל חסר,
שובר לא חסר ומי דין
חיות לענין נגיחה ואכילה,
פטור או חייב (ש"ס) קשרו
בעליו. לשור ולקטן דהו.
הם חייב. דלל פני ליה
בפחותה (ש"ס) חסם
שוורים לאו בחזקת
שימור קיימי. שרעילן
נגיחה וידין. שמיחה
(רע"ב פ"ג) אל לא ישמור
בעלם שלל ידיו איני
בחזקת משמורם מלכסם
שלל ידיו. אלל מייקן
אפילו נוקא דללו ארמיה
הלך על מייחיה דמיא
למוריכו: (בבאבא דהא.)

עד א מ"י פ"ה מה'ג'
שמיחה הלכה כ' סמג
עין ס פט טו"ע ח"מ
סימן ש' פט"ק פ'
ע"ה ב' טו"ע ח"מ ס'
ש"ט פט"ק ח' וישי
מ"י פ"ד מה'ג' נוקא ממו
הלכה י' וישיחה וימ"מ
ונל"מ:

ע"ה ג מ"י פ"ו מהלכות
נוקא ממון הלכה פ'
סמג פט"ק פ' טו"ע ש"ס
ח"מ שם פט"ק פ'
ע"ה ד מ"י שם הלכה כ'
וישי: נגיחה וימ"מ
ונל"מ סמג שם:

בחזקת שימור קיימי. אין הפירוש כהה"ל דפ"ק (ד' טו.) גבי פלוגתא דפגלג נוקא קנסא דבחזקת שימור דהתם היינו דאין לריבין שימור שאין דרכו להזיק כמו שן ורגל אלל חזקת שימור דהכל היינו שדרך בני אדם לשמור וקנס עניד להו שמירה

דאמר ¹⁶שובר כשומר חנם דמי ליתני חוץ משומר חנם והשובר ואי כר"י דאמר שובר כנושא שבר דמי ליתני חוץ משומר חנם וכולן במועדון פטורין לענין כופר אמר רב הונא בר חיננא הא מני ר"א היא דאמר אין לו שמירה אלא סבין ולענין שובר סבר לה כר"י דאמר שובר כנושא שבר דמי אביי אמר לעולם כר' מאיר וכדמחליף רבה בר אבהו ותני ¹⁷שובר כיצד משלם ר"מ אומר "כשומר שבר רבי יהודה אומר כשומר חנם א"ר אלעזר מסר שורו לשומר חנם הוה חייב הוה פטור אמרי הוה דמי אי דקביל עליה דלא קביל עליה שמירת נוקו אפילו הוה חייב ואי דלא קביל עליה שמירת נוקו ופטר רבא לעולם שקביל עליו נמי ליפטר נוקו והכא במאי עסקין? כגון שהכיר בו שהוא נגחן וסחמא דמילתא דלא אזיל איהו ומויק אחריו קביל עליה דאתי אחריו ומקו ליה לדידיה לא אסיק אדעתיה: **מתני'** "קשרו בעליו במסורה ונעל בפניו כראוי ויצא והזיק אחד תם ואחד מועד חייב דברי ר"מ ר"י יהודה אומר יחם חייב ומועד פטור שנאמר ואלא ישמורו בעליו ושמור הוא זה ר"א אומר אין לו שמירה אלא שכוין **גמ'** מאי טעמא דר"מ קסבר ¹⁸סתם שוורים לאו בחזקת שימור קיימי ואמר רחמנא תם נחייב דניכע' ליה שמירה פחותה הדר אמר רחמנא ולא ישמורו גבי מועד דנבעי ליה שמירה מעולה וילף "נגיחה לתם נגיחה למועד ר"י סבר סתם שוורים בחזקת שימור

פחותה ור"מ גרס דר' מאיר חזקת שימור ולפי הגיר' הכי פירשו מאי טעמא דר' מאיר קסבר סתם שוורים בחזקת שימור חשיבי לבעלים שסבירין הבעלים שאין דרכן להזיק ועל כן אינם מוזהרין לשומרם וטעמא דר"י סתם שוורים לאו בחזקת שימור חשיבי לבעלים ונערי להו שמירה פחותה ולכן גירסא הו' פירוש חזקת שימור דהכא בחזקת שימור דפ"ק ומיהו בין לר"מ בין לר"י סברי שפיר פלגא נוקא קנסא: **והא** טיבעי ליה ¹⁹אמר. נראה כגירסת הספרים דגרסי והא מבעי ליה לגופיה כלומר לריבוי אחר ריבוי: **לא** פטר ר"י א"א צד העדאה שבו. מסבירא אומר קן דאטו משום שנעשה מועד גרע ויפטר אפילו מח"נ כשמירה פחותה וא"ת היתנה לחומרה דלית לן למימר דתמות במקומה עומדת מסבירא כדפרישית אלל לקולא דאין משתלם אלל מגופי (ו)אין מעמידין אפוטרופות ימנלן וי"ל הויל דלריבוי אט לומר דתמות במקומה עומדת לחומרה ה"ה לקולא ומיהו ליפטר בהדאמו למי"ד פלגא נוקא קנסא לא לאמרין במקומה עומדת ²⁰דכין דלייעד לאו קנסא הוא: **מועד** דק"ן יסין. מלינו למימר דדוקא נקט לפי שקרן ימין מוזמן להזיק יומר מקרן של שמאל אלל מועד לקרן שמאל כ"ש דמועד לקרן ימין או שמאל אין מועד ואורחא דמילתא נקט:

אלל

קיימי אמר רחמנא תם נשלם דניכע' ליה שמירה מעולה הדר אמר רחמנא ולא ישמורו גבי מועד דנעביד ליה שמירה מעולה "הו ריבוי אחר ריבוי ואין ריבוי אחר ריבוי אלא למעט מיעט הכתוב לשמירה מעולה וכי תימא נגיחה לתם נגיחה למועד הא מיעט רחמנא ולא ישמורו לזה ולא לאחר והא מיבעי ליה ללאו אם כן נכתוב רחמנא ולא ישמור מאי ולא ישמורו לזה ולא לאחר תניא ר"א בן יעקב אומר אחד תם ואחד מועד ששמרו שמירה פחותה פטור מאי טעמא סבר לה כר"י דאמר מועד בשמירה פחותה סגי ליה וילף נגיחה לתם ונגיחה למועד אמר רב אבהו לא פטר ר"י אלא צד העדאה שבו אבל ²¹צד תמות במקומה עומדת אמר רב "מועד לקרן ימין אינו מועד לקרן שמאל אמרי אליבא דמאן אי אליבא דר"מ האמר אחד תם ואחד מועד שמירה מעולה בעי אי אליבא דרבי יהודה מאי אריא קרן שמאל אפילו בימין נמי אית ביה צד תמות ואית ביה צד מועד אמרי לעולם כרבי יהודה ולא סבירא ליה דרב אדא בר אבהו והכי קאמר כי האי גוונא הוא דמשכחת ביה צד תמות ומועד

אבל

אלל ודאי רב לענין שמירה אשמעינן ואי אליבא דר"מ הא תם ומועד לענין שמירה כי הדדי מינה. לא גרסינן אי אליבא דר"מ פשיטא ואי גרסינן רב מפרש אי אליבא דר"מ ולענין שמירה לא אשמעינן רב דהא אין חילוק בשמירתו אלל לענין תשלומין אשמעינן פשיטא דהא כי האי גוונא טובא תנן: **אלל אליבא דר"י.** ואשמעינן רב דהא שמרו שמירה פחותה ויאל והזיק בקרן ימין שהועד לה פטור דמועד בשמירה פחותה קניא ליה ואם נגח בשמאל חייב דהא לא אפשע לשמירה פחותה: **מאי אריא קרן שמאל.** דאי נגח בה חייב חזי נוק כי נגח בימין נמי איכא דתמות ומועד לחזיו פטור ולחזיו חייב דהא דתמות במקומה עומדת ואשתכח דהכא נמי חזי נוק משלם ומאי נפקא לן מדרכ: **לם לים דרכ אדא.** אלל לגמרי פטר ביה ר"י ואשמעינן רב דכי האי גוונא משכחת דתמות ומועד נחמד מורא ולענין שמירה דהא שמרו שמירה פחותה והזיק בקרן ימין פטור לגמרי ואם בשמאל משלם חזי נוק: אלל

